

روز جهانی قدس، نماد اسرائیل ستیزی

حجت الاسلام والمسلمین محمدرضا بهروز*

اشاره

یکی از میراث‌های گرانسنگ امام راحل علیه السلام، روز جهانی قدس است. این امر، در تحولات منطقه و مبارزه با اسرائیل، نقش بنیادی دارد؛ به گونه‌ای که استکبار جهانی و صهیونیسم، به شدت از اعلام روز قدس اظهار نگرانی نمودند. دیدگاه امام علیه السلام درباره قدس، یادگار جاودانه است که بر تارک تاریخ می درخشد و مرزهای جغرافیایی را درنوردیده، در عین حال، بازخوانی آن از بایسته‌های هر زمان است.

فلسطین، سرزمین کیست؟

آیا سرزمین فلسطین، متعلق به اسرائیل است؟^۱ اگر چنین است، طبیعی است که از سرزمین خود دفاع کنند؛ اما حقیقت آن است که این ادعایی بیش نیست؛ زیرا صاحبان اصلی سرزمین فلسطین، مردم بومی آن هستند و نه یهودیان؛ هرچند برخی فلسطینیان به یهودیان

* عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی.

۱. رک: علی جدید بناب، عملکرد صهیونیسم نسبت به جهان اسلام، ص ۴۱ - ۴۲.

زمین فروختند و در این توطئه، دولت انگلستان دست داشت؛^۱ ولی بخش‌هایی از زمین فلسطین را یهودیان از طریق غصب و آواره‌نمودن مردم فلسطین، تصاحب نمودند.^۲ به عبارت دیگر، دو هزار و پانصد سال پیش از میلاد حضرت مسیح علیه السلام چند قبیله عرب از جزیره‌العرب به سوی سواحل جنوبی دریای مدیترانه کوچ کردند. برخی از اینها در فلسطین سکنا گزیدند و از راه کشاورزی معیشت می‌کردند. به این عده، «کنعانیان» اطلاق می‌شود و به همین جهت، سرزمین فلسطین را «ارض کنعانیان» نامیده‌اند. برخی نیز در لبنان ساکن شدند و از راه دریانوردی زندگی می‌کردند. اینها را «فینیقیان» می‌نامیدند. یک طایفه مهم از کنعانیان، به نام «یوسیون»، در بیت‌المقدس سکنا گزیدند. بدین جهت، در قدیم منطقه بیت‌المقدس را «یبوس» می‌نامیدند. بر اساس تاریخ یهود، پیش از ورود بنی‌اسرائیل به فلسطین، هفت قبیله بزرگ‌تر از بنی‌اسرائیل در آنجا زندگی می‌کردند. این قبایل عبارت‌اند از: حِتیان، جرجاشیان، اموریان، کنعانیان، فرِزّیان، حوئیان و یئوسیان. عهد عتیق از آنها به عنوان امت‌های بسیار و هفت امت عظیم یاد کرده است.^۳

پس از گذشت صدها سال، حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام از «اورکلدان» عراق به ارض کنعان هجرت نمود و بعد از تولد اسحاق و یعقوب، و سپس فرزندان و عشیره یعقوب، بنی‌اسرائیل شکل گرفتند. بنابراین، پیش از شکل‌گیری بنی‌اسرائیل و یهود، مردم فلسطین در آن منطقه زندگی می‌کردند و حضرت ابراهیم علیه السلام و فرزندان او از جای دیگر به آن دیار رو آورده بودند. سپس، حوادث و درگیری‌های فراوانی در این منطقه اتفاق افتاد تا اینکه حضرت عیسی علیه السلام در شهر ناصره فلسطین به رسالت مبعوث شد. از این پس، بنی‌اسرائیل به دو گروه یهودی و مسیحی تقسیم شدند. برخی به حضرت عیسی علیه السلام ایمان آوردند و مسیحی شدند و بعضی امتناع ورزیدند و با آنان درگیر شدند. بنابراین، همه بنی‌اسرائیل، یهودی باقی نماندند.^۴

۱. رک: صبری جریس و الی لوبل، صهیونیسم در فلسطین، ص ۲۰۴.

۲. عبدالوهاب کیالی، تاریخ نوین فلسطین، ص ۶۲.

۳. عهد عتیق، تنبیه ۷: ۱.

۴. اکرم زعتیر، سرگذشت فلسطین، ترجمه اکبر هاشمی رفسنجانی، ص ۷۷؛ غلام‌رضا گلی زواره،

سرزمین‌های اسلامی، ص ۱۳۳.

تصرف فلسطین

اگرچه مقداری از سرزمین‌های این منطقه را فلسطینیان به یهودیان فروختند، اما این امر در شرایط خاص و به‌کارگیری سیاست‌های ظالمانه صورت گرفت؛^۱ یعنی یهودیان با مهاجرت به فلسطین، تجاوز به این کشور و تشکیل حکومت، بر فلسطین مسلط گردیدند و بخش وسیعی از این کشور را تصرف کردند؛^۲ چنان‌که در سال ۱۲۹۶ش، یهودیان تنها ۶۵۰ کیلومترمربع از ۲۷ هزار کیلومتر مربع مساحت کل فلسطین را در مالکیت خود داشتند. در این سال، با شکست دولت عثمانی در جنگ جهانی اول، انگلستان سرزمین فلسطین را اشغال کرد و طی اعلامیه‌ای به صهیونیست‌ها اجازه داد که در فلسطین، «کانون ملی یهود» ایجاد کنند و یهودی‌های غیرفلسطینی را به سکونت در زمین‌های سلطنتی متعلق به دولت عثمانی شکست‌خورده تشویق کرد. از این پس، اشغالگران انگلیسی با وضع انواع و اقسام قوانین، وضع را برای اشغال زمین‌ها، ساختمان‌ها و باغ‌های فلسطینی توسط یهودیان فراهم کردند. رقمی در حدود ۵۹۷ کیلومترمربع توسط دولت بریتانیا به طور رایگان یا به قیمت ارزان در اختیار آژانس یهود و شرکت‌های صهیونیستی قرار گرفت. ۶۷۸ کیلومترمربع نیز توسط خانواده‌های عرب غیرفلسطینی به یهودیان فروخته شد. ۶۸ کیلومترمربع نیز به دستور وزیر مختار انگلیس توسط یهودیان به زور از فلسطینیان گرفته شد.

به هر حال، در میان ملت فلسطین بسیار کم دیده شده‌اند کسانی که زمین‌های خود را فروخته باشند، وانگهی، آن دسته اندک که زمین‌های خود را فروختند، اغلب نه با طیب خاطر که در اثر اوضاع نابسامان به‌وجودآمده از قوانین انگلیس در مورد کشاورزان فلسطینی، مجبور به فروش زمین‌های خود شدند؛ مثلاً دولت انگلیس، مقدار مالیات‌ها را افزایش می‌داد و هم‌زمان از صدور حبوبات و زیتون که عمده محصول کشاورزی فلسطین بود، جلوگیری می‌کرد. در نتیجه، کشاورزان از عهده مخارج و مالیات‌ها برنمی‌آمدند و به‌ناچار، ملک خود را در معرض فروش می‌گذاشتند.

۱. ناصر کاتوزیان، قواعد عمومی قراردادها، ج ۱، ص ۴۹۵.

۲. علی جدید بناب، عملکرد صهیونیسم نسبت به جهان اسلام، ص ۴۱ - ۴۲.

در تاریخ معاصر فلسطین، گزارش‌هایی از مراسم جشن و پایکوبی مردم به میمنت مجازات معهود خائنانی که اقدام به فروش زمین‌هایشان کرده بودند، ضبط شده است. طبیعی است که در چنین فضایی، کمتر کسی به خود جرئت می‌داده است که دست به فروش زمین به صهیونیست‌ها بزند. جمع ارقام زمین‌های واگذار شده به صهیونیست‌ها، با احتساب زمین‌هایی که از قبل در اختیار یهودیان بوده، در زمان سلطه انگلیس، تقریباً دو هزار کیلومترمربع است که در مقایسه با ۲۷ هزار کیلومترمربع مساحت فلسطین، فقط ۷/۷ درصد است. از این درصد، حدود یک‌سوم آن از طریق خرید به صهیونیست‌ها رسیده و بقیه با یاری انگلیس در اختیار آنها گذاشته شده است. این، بدان معناست که فقط حدود ۲/۵ درصد از زمین‌های فلسطین به صهیونیست‌ها فروخته شده است. پس از خروج انگلیس از فلسطین در اردیبهشت ۱۳۲۷ (۱۹۴۸ میلادی)، بقیه این سرزمین، نه از طریق خرید که با کشتار، غصب، شکنجه، تخریب، فشار و توطئه و با بدترین شکل از فجایع و جنایات، به تصرف صهیونیست‌ها درآمده است.^۱

علل حمایت ایران از فلسطین

چرا از مردم فلسطین حمایت می‌کنیم و به آنان کمک می‌نماییم؟ در پاسخ باید گفت که وظایف و کارکردهای دولت‌ها به هیچ‌وجه منحصر به مسائل داخلی نمی‌باشد؛ بلکه دولت‌ها علاوه بر کوشش جهت بهبود مسائل داخلی، وظایف و اهدافی را در خارج از مرزهای جغرافیایی و در محیط بین‌المللی، بر عهده دارند. این وظایف، بر اساس تعریفی که هرکدام از دولت‌ها از منافع ملی، اهداف و آرمان‌ها، امکانات مادی و معنوی خود دارند، متفاوت خواهد بود. در هر صورت، دولتی موفق است که بتواند وظایف خود را در داخل و خارج به‌خوبی انجام دهد.

بر این اساس، شناخت وظایف متعدد دولت، نکته‌ای با اهمیت می‌باشد که به صورت مختصر به بررسی آن می‌پردازیم:

۱. روزنامه جمهوری اسلامی، مورخ ۱۳۸۰/۲/۸، با تلخیص و اندکی تغییر؛ اکرم زعیتیر، سرگذشت فلسطین، ص ۱۴۵ و ۱۵۷؛ محمود محجوب و فرامرز یاوری، گیتاشناسی کشورها، ذیل کلمه «فلسطین»؛ مجید صفاتاج، ماجرای فلسطین، ص ۷۰.

مجلس سی‌ام: روز جهانی قدس، نماد اسرائیل ستیزی ■ ۳۹۳

یکم: بر اساس آموزه‌های دینی، جامعه اسلامی بیکره واحدی است: «وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ»^۱ در حقیقت این امت شما، امتی یگانه است و من پروردگار شمایم. پس، از من پروا دارید.» بر مبنای این آیه، همبستگی عمیقی بین همه مسلمانان دنیا، صرف نظر از هرگونه مرزبندی و جغرافیایی به جهت وحدت کلمه و اعتقاد به تعالیم الهی، وجود دارد. همدردی، همدلی و هم‌نوایی، یکی از ویژگی‌های بارز امت اسلامی است که دل‌های آنان را به یکدیگر نزدیک می‌کند. امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «الْمُؤْمِنُ أَخُو الْمُؤْمِنِ كَالْجَسَدِ الْوَاحِدِ، إِنْ اشْتَكَى شَيْءٌ مِنْهُ وَجَدَ أَلَمَ ذَلِكَ فِي سَائِرِ جَسَدِهِ»^۲ مؤمن، برادر مؤمن و مانند یک پیکر هستند؛ هنگامی که عضوی از بدن رنجور می‌شود، دیگر اعضا به مراقبت و حمایت از او هم‌داستان می‌شوند.»

همبستگی عمیق اسلامی، تعاون اسلامی را به همراه دارد؛ بدین معنا که مسلمانان در تمامی امور، موظف به همیاری‌اند: «وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى»^۳ در نیکوکاری و پرهیزکاری، با یکدیگر همکاری کنید.» بر این اساس، همگان مسئول همدیگرند. پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «مَنْ سَمِعَ رَجُلًا يُنَادِي يَا لَلْمُسْلِمِينَ فَلَمْ يُجِبْهُ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ»^۴ هر کس ندایی را بشنود که مسلمانان را به کمک می‌طلبد و پاسخ مساعد نگوید، مسلمان نیست.» همچنین در حدیث دیگری می‌فرماید: «مَنْ أَصْبَحَ وَلَمْ يَهْتَمَّ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ»؛ هر کس صبح برخیزد و در اندیشه کارهای مسلمانان نباشد، مسلمان نیست.»

دوم: بر اساس اصول متعدد قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (اصول: ۳، ۱۱، ۱۵۲ و ۱۵۴)، دولت به نمایندگی از همه مردم، موظف به ایفای «تعهد برادرانه نسبت به همه مسلمانان» است. به همین جهت، «موظف است سیاست کلی خود را بر پایه ائتلاف و اعتماد ملل اسلامی، قرار دهد» و در اعمال سیاست خارجی، به «دفاع از همه مسلمانان» بپردازد. بنابراین، هم بر اساس آموزه‌های اسلام و هم بر مبنای اصول متعدد قانون اساسی، دولت موظف است از سایر مسلمانان جهان حمایت نماید.

۱. مؤمنون، آیه ۵۲.

۲. کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۱۶۶.

۳. مائده، آیه ۲.

۴. کلینی، الکافی، ج ۲، ص ۱۶۴.

سوم: با توجه به واقعیت‌هایی از قبیل وجود مرزبندی‌های بین‌المللی و حفظ و تقویت نظام جمهوری اسلامی ایران، ارائه الگویی نمونه بر اساس اصول و ارزش‌های اسلامی با توجه به نیازهای داخلی و خارجی، دارای اهمیت می‌باشد. حال، اگر زمانی بین نیازهای داخل و خارج، ناهمگونی به وجود آمد، رعایت اصول زیر، ضروری می‌نماید:

الف) بر اساس آیات و روایات متعدد، ایران به عنوان یک نظام اسلامی، دارای مسئولیت‌هایی فراملی، نسبت به سایر مسلمانان است. مسئولیت‌ها هنگام تراحم بین نیازهای داخلی و خارجی، باید مراعات شود؛ مثلاً اگر در کشورهای دیگر، مسلمانانی نیازمند ضروری‌ترین نیازهای حیاتی مانند: غذا، دارو و پوشاک باشند، بدون شک، نمی‌توان به نیازمندی‌های غیرحیاتی و کم‌اهمیت‌تر داخلی اولویت داد؛ چون مسئله زندگی و حفظ جان مسلمانان در میان است.

ب) ملاک تقدم نیازهای داخل یا خارج در امور غیرمتمیقن فراملی، رعایت اصل اهم و مهم است؛ به بیان دیگر، حاکم اسلامی با کمک‌گرفتن از متخصصان و کارشناسان رشته‌های مختلف و با درک شرایط و مقتضیات زمانی و مکانی، باید مشخص کند که اولویت با رفع نیازهای داخلی است یا نیازهای خارجی. در هر حالت، باید مسئولیت‌های برون‌مرزی و کمک‌های حیاتی را سرلوحه سیاست خارجی خود قرار دهد. چه بسا در مواردی، بر اساس نظریات کارشناسی و تخصصی ثابت می‌شود که وظیفه برون‌مرزی بر نیازهای داخل اولویت دارد، مانند حمایت ایران از حزب‌الله لبنان در مقابل رژیم غاصب اسرائیل. در مواردی نیز مسائل داخلی اولویت دارد؛ مانند تقدم دفاع از مرزهای کشور در برابر حمله عراق.

با توجه به نیازهای حیاتی مردم فلسطین و امکانات نسبتاً خوب کشورمان، کمک‌هایی محدود وجود داشته؛ اما تأثیر منفی در روند آبادانی و حل مشکلات اقتصادی و معیشتی ما بر جای نمی‌گذارد و موجب پایمال‌شدن حقوق مردم نمی‌گردد. به علاوه، نتایج مثبتی را در کوتاه‌مدت و بلندمدت، در سطح منطقه‌ای و بین‌الملل، برای کشورمان به ارمغان می‌آورد.

بنابراین:

۱. فشارها و مشکلات جامعه هر اندازه بسیار باشد، در برابر وضعیت پیش آمده برای برادران و خواهران آواره فلسطینی، قابل قیاس نیست.
۲. مسلمانان امت واحده و دارای سرنوشت مشترکی هستند. استعمارگران همواره در پی جداسازی و تفرقه میان ملت‌های مسلمان‌اند تا از این رهگذر، سلطه خود را بر جهان اسلام بیشتر استوار سازند. پس، اگر دست از یاری برادران مظلوم مسلمان خود برداریم، به پاره‌سازی امت واحد اسلامی که هدف دشمنان است، کمک کرده‌ایم.
۳. در روایت آمده: کمک‌های فردی، موجب افزایش نعمت و برکات الهی است؛ کمک‌های اجتماعی نیز چنین است.
۴. امروزه در تمام جهان، سرمایه‌هایی برای کمک به جوامع محروم اختصاص داده می‌شود. در این حرکت انسان‌دوستانه، باید مسلمانان و جمهوری اسلامی پیشتاز باشند.
۵. انجام حمایت‌های اقتصادی، سیاسی و تبلیغاتی در حد وسع و توان از ملت‌های مسلمان دیگر، به‌خصوص فلسطین، نه تنها با منافع ملی ما تعارض ندارد، بلکه در راستای تأمین منافع ملی ایران به حساب می‌آید؛ زیرا: اولاً، منافع ملی یک کشور، فقط در مرزهای جغرافیایی آن محدود نمی‌شود. از این رو، دولت‌ها به میزان هزینه‌هایی که در کشورهای دیگر مبذول می‌دارند، از توان و قدرت تصمیم‌گیری و تأثیرگذاری بیشتری در آینده آن کشور و معادلات منطقه‌ای برخوردار می‌باشند.
- ثانیاً، حفظ موجودیت، استقلال و تمامیت ارضی و امنیت ملی کشور، نیازمند صرف چنین هزینه‌ها و کمک به ملت‌هایی است که در خط اوّل مبارزه با دشمنان ما قرار دارند.
- آینده‌نگری و تأمین منافع بلندمدت، بهترین دلیل بر انجام چنین اقداماتی می‌باشد؛ زیرا آرمان‌ها و اهداف توسعه‌طلبانه رژیم صهیونیستی، هرگز به فلسطین محدود نبوده، بلکه آرزوی سیطره بر جهان اسلام و خاصه ام‌القرای آن، یعنی جمهوری اسلامی ایران را در سر می‌پروراند.
۶. یکپارچگی، ما را بهتر حفظ می‌کند و قدرت جمعی مان را بر دشمنان افزون می‌سازد و برای مصونیت ما از خطرات دشمن، بسیار مفید است.

۷. کمک به کشورهای دیگر، مختص ایران نیست؛ بلکه کشورهای بزرگ جهان، مانند آمریکا، کمک‌های بسیاری به اسرائیل می‌نماید. حال آیا رواست که کشورهای اسلامی از انجام کمترین وظیفه دینی و انسانی خود در قبال مشکلات مردم فلسطین دریغ ورزند؟

۸. نظام جمهوری اسلامی ایران از ابتدا، بیشترین توان خود را جهت محرومیت‌زدایی و مبارزه با فقر داشته و تاکنون نیز نتایج درخشانی گرفته است؛ اما به دلایل متعددی از قبیل: وضعیت اقتصادی کشور، وابستگی به نفت، وقوع جنگ تحمیلی و محاصره‌های اقتصادی، شاهد وجود مشکلات اجتماعی و اقتصادی هستیم. وجود مشکلات و معضلات، نمی‌تواند توجیه‌کننده بی‌توجهی ایران در برابر وضعیت نابسامان سایر مسلمان باشد. همراه با انجام وظیفه برون‌مرزی خود، باید به حل مشکلات درون نیز پردازیم.^۱ بر این اساس، امام راحل علیه‌السلام مردم و دولت ایران را به حمایت همه‌جانبه از مردم لبنان و فلسطین فراخواند:

«اکنون بر عموم مسلمین و دول کشورهای اسلامی، و خصوصاً بر دول عربی، لازم است برای حفظ استقلال خود، از این گروه مجاهد نگهداری کنند و به آنان کمک نمایند و از رساندن اسلحه و آذوقه به آنان دریغ نورزند.»^۲

مهم‌تر از همه اینکه حاکم اسلامی اختیارات و وظیفه دارد که بیت‌المال را هر جا صلاح بداند، مصرف کند و این، معنایش ضایع کردن حقوق مردم و از کیسه خلیفه بخشیدن نیست. یکی از مصالح مهم هر کشوری، حفظ منافع آن است و از جمله راهکارهای حفظ منافع، کمک به کشورهایی است که موجب حفظ جامعه ما در برابر اسرائیل می‌باشند.

اهداف اعلام روز قدس

با بررسی مجموعه سخنان حضرت امام علیه‌السلام در مورد روز قدس می‌توان به فراگیر و جهانی بودن این مفهوم در نظر ایشان پی‌برد. ایشان درست دست روی نقطه‌ای گذاشته‌اند که وجه مشترک همه مسلمانان، از همه طبقه‌هاست و مسئله‌ای فرامذهبی و فراقومی می‌باشد

۱. رک: صادق حقیقت، *مسئولیت‌های فراملی در سیاست خارجی دولت اسلامی*، ص ۴۶۷؛ سید محمد

هاشمی، *حقوق اساسی جمهوری اسلامی*، ص ۳۸۵، ج اول.

۲. امام خمینی علیه‌السلام، *صحیفه امام*، ج ۲، ص ۴۶۳.

مجلس سی‌ام: روز جهانی قدس، نماد اسرائیل ستیزی ■ ۳۹۷

که باعث انسجام و وحدت کلمه درون جامعه اسلامی می‌گردد. هوشیاری دیگر امام علیه السلام، در انتخاب زمان این روز است که از ظرافت خاصی برخوردار است؛ چراکه این روز، در روزهای پایانی ماه رمضان است و عموم مسلمانان با تأثیرپذیری از آثار معنوی این ماه، خود را تهذیب و تزکیه نموده‌اند. ایشان می‌فرماید:

«جمعه آخر ماه مبارک رمضان، روز قدس است و در دهه آخر ماه رمضان، به احتمال زیاد شب قدر است؛ شبی است که احیای آن، سنت الهی است و قدر و شبی است که مقدرات خلق در آن شب پایه‌ریزی می‌شود. روز قدس که همجوار شب قدر است، لازم است که در بین مسلمانان احیا شود و مبدأ بیداری و هوشیاری آنان باشد و از غفلت‌هایی که در طول تاریخ، خصوصاً سده‌های اخیر شده است، بیرون آیند.»^۱

در مجموع، امام علیه السلام با بیان این مطلب، اهداف ذیل را دنبال می‌کند:

۱. رشد افکار عمومی

امام علیه السلام معتقد است اسرائیل رژیم نژادپرست، سلطه‌جو و خشونت‌گراست و شعار آن، فراتر از نیل تا فرات می‌باشد. این قوم در طول تاریخ جنایت‌های بسیاری را مرتکب شده و امروزه نیز شاهد ظلم این رژیم به مردم لبنان و فلسطین می‌باشیم. به سبب ویژگی‌های یهودیان است که بیشتر ملت‌ها با یهودیان رابطه خوب نداشته و ندارند؛ نمونه‌های ذیل، شاهد این ادعاست:

– در سال ۱۲۹۰ میلادی، یهودیان ساکن لندن به اندازه‌ای مردم انگلستان را به ستوه آوردند که «ادوارد» فرمان داد یهودیان را از انگلستان بیرون کنند. پس از این، حدود ۴۰۰ سال ورود یهود به انگلستان ممنوع بود تا اینکه در ۱۶۵۷ «کرمویل» تحت شرایطی اجازه ورود یهودیان به کشور انگلستان را صادر کرد. در ۱۶۷۴ میلادی بود که به یهودیان ساکن آمریکا اجازه دادند آشکارا عبادت کنند.

– در فرانسه نیز «لوئیس اغسطس»، یهود را از کشورش بیرون کرد و مدت ۲۰ سال از ورود آنها به فرانسه جلوگیری نمود. وقتی «فیلیپ زیبا» قدرت را به دست گرفت، برای دومین بار یهود را از فرانسه اخراج نمود و تمام اموال آنها را مصادره کرد.^۲

۱. همان، ج ۶، ص ۶۰.

۲. www.rasekhoon.net/article/print/۷۰۲۳۲۷.

گوستاو لوبون فرانسوی می نویسد: «یهودیان همچون انسان‌هایی هستند که تازه از جنگل وارد شهر شده و همیشه از صفات انسانی بی بهره بوده‌اند؛ چراکه همیشه مانند پست‌ترین مردم روی زمین زندگی می‌کنند.»^۱

امام علیه السلام معتقد است که تقابل ظالم و مظلوم، همیشگی است و قدس، نماد این تقابل است. از این رو، قدس به جهان اسلام اختصاص ندارد: «روز قدس، یک روز جهانی است. روزی نیست که فقط اختصاص به قدس داشته باشد؛ روز مقابله مستضعفین با مستکبرین است؛ روز مقابله ملت‌هایی است که در زیر فشار ظلم امریکا و غیر امریکا بودند، در مقابل ابرقدرت‌هاست؛ روزی است که باید مستضعفین مجهز بشوند در مقابل مستکبرین، و دماغ مستکبرین را به خاک بمالند... روز قدس، روزی است که باید سرنوشت ملت‌های مستضعف معلوم شود، باید ملت‌های مستضعف اعلام وجود بکنند در مقابل مستکبرین.»^۲

۲. تکلیف‌گرایی

طبق آموزه‌های دینی، همه مسلمانان امت واحده بوده، درد و رنج تک‌تک افراد، درد جامعه است. بنابراین، وظیفه دینی ماست که از مردم لبنان و فلسطین حمایت نماییم؛ زیرا اینان عضو امت اسلامی‌اند که ظلم به آنان، ظلم به امت اسلامی است.^۳ شاید بر این اساس باشد که امام علیه السلام از روز قدس به عنوان «روز پیامبر صلی الله علیه و آله» و «روز اسلام» یاد کرده و دفاع از نوامیس مسلمانان را لازم می‌داند: «من روز قدس را روز اسلام و روز رسول اکرم می‌دانم و روزی است که باید ما تمام قوای خودمان را مجهز کنیم؛ و مسلمین از آن انزوایی که آنها را کشانده بودند، خارج شوند و با تمام قدرت و قوت، در مقابل اجانب بایستند.»^۴

۱. www.pasokhgoo.ir.

۲. امام خمینی علیه السلام، صحیفه امام، ج ۹، ص ۲۷۷.

۳. نساء، آیه ۷۵: «وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَنَا مِنَ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَنَا مِنَ لَدُنْكَ نَصِيرًا؛ و چرا شما در راه خدا [و در راه نجات] مردان و زنان و کودکان مستضعف نمی‌جنگید، همانان که می‌گویند: پروردگارا ما را از این شهری که مردمش ستم‌پیشه‌اند بیرون ببر و از جانب خود برای ما سرپرستی قرار ده و از نزد خویش یابوری برای ما تعیین فرما.»

۴. امام خمینی علیه السلام، صحیفه امام، ج ۹، ص ۲۷۹.

مجلس سی‌ام: روز جهانی قدس، نماد اسرائیل ستیزی ■ ۳۹۹

ایشان همچنین فرموده: «دفاع از نوامیس مسلمین و دفاع از بلاد مسلمین و دفاع از همه حیثیات مسلمین، امری است لازم و ما باید خودمان را برای مقاصد الهی و دفاع از مسلمین مهیا کنیم و خصوصاً در این شرایطی که فرزندان واقعی فلسطین اسلامی و لبنان، یعنی حزب الله، و مسلمانان انقلابی سرزمین غصب‌شده و لبنان با نثار خون و جان خود فریاد «یا للمسلمین» سر می‌دهند، با تمام قدرت معنوی و مادی، در مقابل اسرائیل و متجاوزین بایستیم و در مقابل آن همه سفاکی‌ها و ددمنشی‌ها، مقاومت و پایداری کنیم و به یاری آنان بشتابیم.»^۱

شهید مطهری علیه السلام نیز همین عقیده را دارد و می‌نویسد:

«والله وبالله ما در برابر این قضیه مسئولیم. به خدا قسم! مسئولیت داریم. به خدا قسم! ما غافل هستیم. والله قضیه‌ای که دل پیغمبر اکرم را امروز خون کرده است، این قضیه است. داستانی که دل حسین بن علی را خون کرده، این قضیه است. اگر می‌خواهیم به خودمان ارزش بدهیم، اگر می‌خواهیم به عزاداری حسین بن علی ارزش بدهیم، باید فکر کنیم که اگر حسین بن علی امروز بود و خودش می‌گفت برای من عزاداری کنید، می‌گفت چه شعاری بدهید؟ آیا می‌گفت بخوانید: «نوجوان اکبر من» یا می‌گفت بگویند: «زینب مضطرم الوداع، الوداع؟! ... و یا - شعار امروز تو باید فلسطین باشد. شمر امروز، موشه‌دایان است. شمر هزار و سیصد سال پیش مُرد، شمر امروز را بشناس. امروز باید در و دیوار این شهر با شعار فلسطین تکان بخورد. مرتب دروغ در مغز ما کردند که این یک مسئله داخلی است.»^۲

۳. نهادهای مبارزه با اسرائیل

امام علیه السلام با اعلام روز قدس، فرهنگ مبارزه با اسرائیل را نهادینه کرد. از این‌رو، مبارزه با اسرائیل تا ابد ادامه دارد و مردم در آخرین جمعه ماه رمضان، بیشتر از هر زمانی دیگری با ظلم و جنایات این رژیم غاصب آشنا می‌شوند؛ به عبارت دیگر، امام خمینی علیه السلام روز قدس را بر تارک تاریخ به یادگار گذاشت تا مردمان مسلمان جهان، از ستمی که بیدادگران بر ملت

۱. همان، ج ۲۰، ص ۴۸۶.

۲. مرتضی مطهری، مجموعه آثار، ج ۱۷، ص ۲۹۱.

مظلوم فلسطین روا می‌کنند، غافل نمانند. فریاد بیدارباش امام، شلاقی بود بر ذهن‌های خفته ملت اسلام، تا از خواب عمیق غفلت بیدار شوند و بیدار بمانند و در برابر ستمگران تاریخ، با قامتی برافراشته قیام کنند. اکنون که سال‌ها از سخنان پیامبرگونه آن بزرگ مرد الهی گذشته است، می‌بینیم که روز قدس، شهرتی جهانی یافته و مرزهای جغرافیایی را در نوردیده و در اعماق دل و جان ملت‌های آزاداندیش جهان، به‌ویژه کشورهای اسلامی، نفوذ کرده است. از این‌رو، رهبر معظم انقلاب از روز قدس به عنوان لیلۃ‌القدر تاریخ اسلام یاد نموده و فرموده:

«اکنون، جمعه آخر ماه مبارک رمضان که از سوی امام راحل ما، روز قدس نامیده شده، در پیش روی ماست. باید در این ماه رمضان، کاملاً مجاور لیالی قدر، باید همان‌طور که شب قدر را تا صبح به بیداری می‌گذرانیم و با دعا و تضرع خود به درگاه الهی، می‌خواهیم که آینده مطلوب برای ما رقم زده شود، روز قدس را و همه این ایام حساس را که لیلۃ‌القدر تاریخ اسلام است، به بیداری و هشیاری بگذرانیم و تا مطلع‌الفجر نجات ملت‌های مسلمان و مخصوصاً ملت شجاع و مظلوم فلسطین، دست از تلاش نکشیم.»^۱